

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Cacinscaia Maria

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cacinscaia Maria împotriva ÎS ”Întreprinderea pentru silvicultură Bălți” cu privire la constatarea încălcării dreptului accesului la informație și obligarea livrării informației

împotriva încheierii din 16 septembrie 2024 a Curții de Apel Bălți

(Dosarul nr. 3r-240/24

NR. PIGD 2-23095582-01-3r-28102024)

Motivarea cererii de apel nu a fost prezentată în termenul stabilit de art. 232 alin.(2) din Codul administrativ.

Judecătoria Bălți, sediul Central, jud. V. Pădurari,
Curtea de Apel Bălți, jud. A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu,

6 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Cacinscaia Maria

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 04 iulie 2023, Cacinscaia Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS ”Întreprinderea pentru silvicultură Bălți” solicitând fie recunoașterea ilegală a acțiunilor administrației ÎS ”Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” în privința refuzului eliberării documentelor solicitate, necesare pentru privatizarea apartamentului nr.1 bloc 1A str. Orheiului, 117-A mun. Bălți; obligarea ÎS ”Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” să admită cererea sa privind eliberarea documentelor necesare pentru privatizarea apartamentului nr. 1 bloc 1A str. Orheiului, 117-A m. Bălți, și anume: copia contului personal; copia fișei apartamentului; certificat privind calculul valorii de bilanț a apartamentului.

2. Prin hotărârea din 15 mai 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea depusă de Cacinscaia Maria către ÎS ”Întreprinderea pentru silvicultură Bălți” cu privire la constatarea încălcării dreptului accesului la informație și obligarea livrării informației, s-a respins.

3. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 31 mai 2024, Cacinscaia Maria a declarat apel nemotivat, solicitând casarea hotărârii din 15 mai 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și adoptarea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

4. Prin încheierea din 16 septembrie 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Cacinscaia Maria, din motivul că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

5. La 8 octombrie 2024, Cacinscaia Maria a depus recurs împotriva încheierii din 16 septembrie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, anularea încheierii instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare și acordarea unui termen pentru depunerea apelului motivat.

6. În motivarea recursului, a invocat că nu este de acord cu concluziile instanței expuse în încheierea din 16 septembrie 2024. Până în prezent nu a primit hotărârea motivată.

7. În perioada 25 iunie 2024 – 26 septembrie 2024 a fost absentă de locul de domiciliu, se afla peste hotare țării. În opinia recurentului, soluția instanței de apel, nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art.6 al Convenției.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ prevede următoarele:

„încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

9. Art. 242 din Codul administrativ relevă că:

„recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic”

10. Prin prisma art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel”

11. Art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ prevede că:

„examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul”

12. Art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrative prevede că:

„instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

13. Art. 232 alin. (2) din Codul administrative prevede că:

„motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată”.

14. Art. 99 alin. (1) din Codul administrativ statuează că:

„în cazul notificării înscrisului de către autoritatea publică, persoana care efectuează notificarea îi înmânează înscrisul, într-un plic închis, persoanei care urmează să fie notificată. Aceasta din urmă semnează un act de recunoaștere a recepționării vizat cu data înmânării înscrisului. Persoana care efectuează notificarea menționează data notificării pe plicul de înmânat”.

15. Art. 97 alin. (1) și alin. (3) lit. d) din Codul administrative prevede că:

„notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: notificare prin act de recunoaștere a recepționării; notificare prin poștă cu act de notificare; notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate”.

18.Art. 103, lit. a), din Codul administrativ:

„dacă persoana care urmează a fi notificată nu este găsită în locuința sa, în spațiile sale de activitate sau într-o instituție comunitară în care locuiește, înscrisul poate fi notificat: în locuința acesteia – unui membru matur de familie, unei persoane care lucrează pentru familie sau unei persoane mature care locuiește permanent acolo”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Cu referire la termenul de depunere a recursului se reține că, Curtea de Apel Bălți a adoptat încheierea contestată la 16 septembrie 2024, fiind notificată recurentului la 23 septembrie 2024, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție, anexat la actele cauzei (f.d. 94). Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Cacinscaia Maria, s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

20. Din materialele cauzei rezultă că, Judecătoria Bălți, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii la 15 mai 2024.

21. La 31 mai 2024, Cacinscaia Maria a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 15 mai 2024.

22. Instanța de apel prin prisma prevederilor art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) Cod administrativ, apelul depus de Cacinscaia Maria l-a declarat inadmisibil, din motivul neprezentării apelului motivat în termenul stabilit de prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

23. Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrulul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca s-a făcut o corectă aplicare a dispozițiilor legale incidente (art. 232 alin. (2) din Codul administrativ), la situația de fapt relevată de actele aflate la dosar.

24. La 24 iunie 2024, Judecătoria Bălți, sediul Central, a expediat prin intermediul poștei terestre, reclamantei Cacinscaia Maria copia hotărârii motivate din 15 mai 2024, însă la 04 iulie 2024 corespondența a fost returnată instanței, cu mențiunea ”expirat termenul de păstrare” (f.d. 97).

25. Respectiv, în cazul de față termenul de prezentare a motivării apelului împotriva hotărârii din 15 mai 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central fiind de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, a început să curgă de la data de 25 iunie 2024 și a expirat la data de 24 iulie 2024 (zi de miercuri).

24. Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea apelului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării apelului curg din momente diferite.

25. Notificarea hotărârii motivate a primei instanțe participanților la proces, are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Iar, întru confirmarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei.

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că Cacinscaia Maria a indicat adresa de corespondență în cererea de chemare în judecată, iar conform avizelor de recepție anexate la materialele cauzei aceasta a recepționat corespondența la adresa indicată.

Respectiv, argumentul precum că, în perioada 25 iunie 2024 – 26 septembrie 2024 a fost absentă de locul de domiciliu, deoarece se afla peste hotare țării, instanța nu poate să îl catalogheze ca o excepție, or, Cacinscaia Maria fiind partea cea mai cointeresată în examinarea cauzei, urma să depună toată diligența necesară, în vederea respectării tuturor termenilor.

27. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea motivată din 15 mai 2024 a fost notificată recurentei, prin mijloacele corespunzătoare de comunicare, ce ar asigura notificarea copiei hotărârii motivate recurentului.

28. Astfel, completul menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

29. Totodată, din informația plasată pe portalul național al instanțelor de judecată rezultă că hotărârea motivată din 15 mai 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost publicată pe portalul național al instanțelor de judecată la data de 21 iunie 2024.

30. În circumstanțele descrise, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că motivarea apelului nu a fost prezentată instanței de apel așa cum prevede norma legal indicată la pct. 15.

31. Totodată, Completul de reține că, din argumentele recurentei ultima cunoaște despre plasarea actelor judecătorești pe pagina oficială a instanțelor judecătorești.

32. Astfel, ținând cont de circumstanțele faptice reținute și prevederile legale citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide argumentele invocate în recurs sunt nejustificate și neîntemeiate.

33. Reieșind din cele expuse, se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece Cacinscaia Maria nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit la pct. 13, fapt pentru care survin consecințele prevederilor pct. 12. Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

34. De asemenea, actele cauzei, denotă faptul că, Cacinscaia Maria, nu a întreprins acțiuni concrete de a se informa despre derularea examinării cauzei din momentul depunerii apelului nemotivat. Deși, atunci când persoana interesată, în speță – Cacinscaia Maria, inițiază o cale de atac, în contencios administrativ, obligațiile procedurale sunt angajate în mod automat.

35. În calitatea sa de reclamant, acesta, avea obligația să îndeplinească actele de procedură în condițiile, ordinea și termenele stabilite de lege sau de judecător, să își probeze pretențiile, să contribuie la desfășurarea fără întârziere a procesului, urmărind, tot astfel, finalizarea acestuia.

36. În context, completul amintește că art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Curtea a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spaniei], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

38. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de către Cacinscaia Maria împotriva încheierii din 16 septembrie 2024 a Curții de Apel Bălți.

Decizie este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc